

FORTUNÈ BOISGOBEY

ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Α'

Εἶνε δυσάρεστος καὶ ἀτερπῆς ἡ θέα τοῦ Βουλεβάρτου τῆς Μαγδαληνῆς κατὰ τὰς ἑσπέρας τοῦ Νοεμβρίου, ὅτε ἡ θύελλα συνχρπάζει τὰ φύλλα τῶν δένδρων συστρέφουσα κατὰ ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου κατὰ μῆκος τῆς ὁδοῦ. Ἡ ὄμιχλη ἔκτείνει τὸν φαίνων πέπλον της, τὸν ὄποιον μόλις δύναται νὰ διαπεράσῃ ἡ κιτρινίσουσα λάμψις τῶν ραμφῶν τοῦ αεριόφωτος. Τὰ δένδρα κλίνουσι τοὺς κλαδούς των ὑπὸ τὴν ὑγρὰν καὶ σφοδρὰν πνοὴν τοῦ δυτικοῦ ἀνέμου. Δὲν βρέχει ἀκόμη, ἀλλὰ θὰ βρέξει. Ἡ ὁδὸς μένει ἕρημος περιπτητῶν. Οἱ συνήθεις θαμῶνες τοῦ βουλεβάρτου κατὰ τὰς θερινὰς νύκτας, καταφέγγουσι νῦν εἰς τὰς λέσχας καὶ τὰ καφενεῖα. Ποῦ καὶ που φίνεται ἀμαξά τις ἀθορύβως διεργομένη ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου γέμοντος βορδόρου. Ἀκούεται ὁ ἀπομεμαρυσμένος ἐκεῖνος θόρυβος, τὸν ὄποιον δύναται τις νὰ ὄνομάσῃ: ἀναπνοὴν τῆς μεγάλης πόλεως. "Ἐφθασεν ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν περὶ τὴν δεκάτην βασιλεὺει· ἡ μοναξία κατὰ τὴν γωνίαν τῆς Όδον Σκρίβ.

'Αλλ' ὅταν εἴνε τις εἰκοσιπενταετής, πλούσιος καὶ εὔθυμος, οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον φροντίζει διὰ τὴν ὑγρασίαν καὶ τὴν ὄμιχλην τοῦ φινιοπώρου, ἀλλὰ πάντοτε προχωρεῖ, χωρὶς νὰ τὸν ἐμποδίζῃ καὶ ἡ καταπίπτουσα βροχή. Καὶ ἐπακριθῶς τὴν παρελθοῦσαν ἑδομάδαν δύο νέοις, ἐνδεδυμένοι κομψότατα, ἑξάδιζον τὴν ἔρημον ὁδόν, ἔξελθόντες τοῦ ἑστιατορίου των, ὅπου ἐδίπνησαν ὄρεκτικάτατα.

"Ἐβαίνον μεγάλοις βήμασι, παραπλεύρως ἀλλήλων, τὰς χεῖρας εἰς τὰ θυλάκια ἔχοντες καὶ τὰ περιλαίμια τῶν ἐπικνωφορίων των ἀνεσηκωμένα, ὄμιλοῦντες μεγαλοφύνων καὶ γελῶντες ἔτι μεγαλοφονώτερον. Ἡσαν τοῦ αὐτοῦ ἀναστήματος καὶ τῆς αὐτῆς περιβολῆς. "Ἡθελέ τις τοὺς ἐκλάθει ὡς ἀδελφοὺς ἀν καὶ οὐδόλως ὀμοίαζον.

'Ο εἰς ἦτο μελαγχροινός, ὁ δὲ ξανθός. 'Ο μὲν εἶχε χαρακτηριστικὰ προδίδοντα ἀνησυχίαν, ὄφθαλμοὺς μέλανας καὶ ζωηρούς, φυσιογνωμίαν ἐκφραστικὴν καὶ τολμηράν, κίνησιν ἀπότομον, βραχυλογίαν καὶ ἀποφροσιστικότητα· ἐν συντόμῳ ὡς νεαρὸς ἀξιωματικὸς ἔξελθὼν τῆς σχολῆς Σωμύρης· ὁ δ' ἔτερος εἶχε μορφὴν κανονικήν, ὄφθαλμοὺς κυκνοῦς, βλέμμα τῆμερον καὶ τρόπους ἀκριθῶς. "Ἄγγλου εὔγενοῦς.

Δύο τύποι δηλαδὴ ὅλως ἀντίθετοι.

— Φίλε μου, ἔλεγεν ὁ μελαγχροινός, μοῦ φαίνεται πῶς ἔχεις τὸν διάβολο μέσα σου γιὰ νὰ ἐπιμένῃς μὲ τέτοιο καὶ ἂροῦ νὰ πῆμε πεζῇ εἰς τὴν Όδὸν Σουρέληνης.

— Δὲν βράνεσαι, ἀπεκρίνατο ὁ ξανθός, τὸ μέγαρον τοῦ θείου σου δὲν εἶνε μακράν. Πρίν ἀρχίσῃ ἡ βροχὴ θὰ φέρσωμε.

— Καὶ ἔτσι κερδίζομε καὶ μία δραχμή.

— Τέτοιας οἰκονομίας ἔγω δὲν ταῖς ἐννοῶ. Ιούλιε, σὲ θυμυάσω καὶ σοῦ προλέγω ὅτι θὰ καταντήσῃς μυριόπλουστος.

— Μακάρι, φίλε μου Μάξιμε· ἀλλὰ καὶ ἔγω σοῦ προλέγω ὅτι ὅπως βαδίζῃς θὰ μείνῃς χωρὶς πεντάρχη.

— Νὰ δης ὅτι αὐτὸ μοῦ κοπανῷ καὶ ὁ θείος μου.

— 'Εσύ σμας οὔτε καν φροντίζεις. Σὲ βέβαιω πῶς δὲν κάνεις καλά. 'Ο κύριος Δορζέρ σὲ ἀγαπᾷ ὑπερβολικά. Εὖνάπεφάσιες νὰ λάβῃς ὑπὸ σοβαρὸν ὅψιν τὰ πράγματα καὶ νὰ ἐργασθῆς εἰς τὸ τραπέζιτικόν του κατάστημα, τότε θὰ ἐνυμφεύεσθαι καὶ τὴν ἔξαδέλφην σου.

— Εὐχαριστῶ. Δὲν ἔχω σκοπὸ νὰ νυμφεύθω. "Ἐπειτα, ἀλήθεια, ἡ Αλίκη εἶνε ωρκιοτάτη, ἀλλὰ ὡς σύζυγος γιὰ μέ, τί νὰ σοῦ 'πω...

— Εἶσαι πολὺ δύσκολος.

— Τί τὰ θέλεις! Δὲν ἡμπορῶ νὰ τὸ φροντασθῶ πῶς εἶνε δεκαεννέα χρονῶν. Τὴν βλέπω νὰ παίζῃ ἀκόμη εἰς τὸν κῆπον τοῦ Κεραμεικοῦ μὲ τὸ κοντὸ φουστανάκι. Καὶ θαρρῶ μάλιστα πῶς ὁ θείος μου ὄνειρεύεται κανέναν ἀριστοκρατικὸν γάμον.

— 'Απ' ἐναντίας, στοιχηματίζω πῶς θέλει τὸν γαμβρόν του σύντροφον καὶ μέλλοντα διάδοχόν του.

— Τότε δὲν μπορεῖ νὰ εὕρῃ καλλίτερον ἀπὸ τὸν φίλον μου Ιούλιον Βιντούρη, πρότυπον ταρίου καὶ τέλειον ἵπποτην, ικανὸν νὰ διευθύνῃ τὰς μᾶλλον πολυπλάκους οἰκονομολογικὰς ἐπιχειρήσεις, ως ἐπίσης καὶ τὸ κυτιγόν.

— Εἶσαι τρελός. Δὲν κυττάζω τόσῳ ψήλᾳ.

— Γιατί; 'Ο θείος μου σὲ ἐκτιμᾷ πάρα πολύ. Δὲν ἔχεις κεφάλαια ἀκόμη, ἀλλὰ περιμένεις ἔνα δύο κληρονομίας ἀκετὰ σεβαστάς, καὶ είμαι βέβαιος πῶς δὲν σὲ κκοβλέπει καὶ ἡ Αλίκη. 'Εγώ ἂν ήμουν εἰς τὴν θέσι σου θὰ τῆς ἔκκνα τὸν ἔρωτα.

— Α μπά! μόνον αὐτό! Δὲν ἔχω σκοπὸ νὰ τὰ χαλάσω μὲ τὸν Ροθέρτον.

— Τὸν Ροθέρτον δὲ Καρνοέλ! τὸν γράμματέ τοῦ θείου μου! Πῶς, πιστεύεις ὅτι ἀγαπᾷ τὴν ἔξαδέλφην μου;

— Είμαι βέβαιος.

— Πράγματι, μοῦ φάνηκε προχθές, ὅτι εἰς τὸ τραπέζι τὴν ἔκυπτας πολύ. Λόγω τιμῆς, ἀφοῦ ἐσύ δὲν ἔχεις νὰ κάνῃς τίποτε, δὲν θὰ δυσηρεστούμην ἀν τὴν ἐνυμφεύετο. Δὲν εἴνε πλούσιος, ἀλλὰ εἴνε νέος μὲ καρδιὰ καὶ μὲ νοῦν. Καλῆς οἰκογενείας, καθὼς πρέπει ἀνατεθραμμένος καὶ, καθὼς μοῦ εἴπεις πολλάκις, ἔξαριτος φίλος. Εἰσθε φίλοι, δὲν εἰν' ἀλήθεια;

— Καὶ στενοὶ μάλιστα.

— Τότε λοιπὸν θὰ σοῦ ἔχεις ἔξηγηθῆ τὰς ὑποθέσεις του.

— Οχι. Εἴνε πολὺ ἐπιφυλακτικὸς εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτό, ἀλλ' ἔγω ἐμάντευσα. 'Αγαπᾷ μέχρι τρέλχει τὴν ἔξαδέλφην σου. Καὶ νὰ σοῦ 'πω, δὲν θὰ ἐπλαγῶ ἐὰν τὸ δίλιγον προδῆτη εἰς κρίσιμον διάβημα.

— Τί; ἐρωτικὴν ἔξωμολόγησιν;

— "Ω, αὐτὸ ἐτελείωσε πλέον, καὶ ὑπόθετο ὅτι τώρα σκοπεύει νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν κύριον Δορζέρ εἰς γάμον τὴν κόρην του. Θὰ γερῶ πολὺ ἀν ἐπιτύχη, ἀλλ' ἀμφιβάλλω.

— Καὶ ἔγω. 'Αλλ' σμας ἡ Αλίκη τὸν θέλει, ὁ θείος μου δὲν εἶνε ἀνθρωπός νὰ τῆς καλάσῃ τὸ χατήρι.

— "Ω, ω, ἀρχίσε νὰ βρέχῃ. Τόρχ νὰ δης ὅτι θὰ γίνουμε πάπικις ἀπὸ τὸ νερό.

— Τὸν περισσότερον δρόμον τὸν ἐκάμαρε. 'Επεράσκει τὸ Βουλεβάρτον Μαλεζέρημπ καὶ φθάνομεν εἰς τὸ τέλος.

Πράγματι, οἱ δύο φίλοι συδιαλεγόμενοι ἔφθασαν εἰς τὴν ὁδὸν Σουρέληνης καὶ ἥδη ἐφαίνετο ἡ προαύλιος θύρα τοῦ μεγάρου τοῦ κ. Δορζέρ.

Ο τραπεζίτης οὗτος, χήρος, εἶχε μίαν μόνην κόρην πολὺ νέαν ἔτι ἴνα προστατεύεις μεγάλας ἑορτάς. Δὲν ἡγάπα τὴν πολυκοσμίαν καὶ δι' αὐτὸ ἀκριθῶς κατὰ πᾶσαν τετράδα προσεκάλει δρισμένον τινὰ ἀριθμὸν φίλων εἰς οἰκογενειακὴν σχεδὸν ἐσπειρίδα, ἀφ' ἣς, ἡννόει νὰ μὴ λείπῃ ποτὲ ὁ ἀνεψιός του, ὁ οποῖος οὐδόλως διεσκέδαζεν ἔκει.

Ο ταμίας του, Ιούλιος Βιντούρη, καὶ ὁ ίδιαίτερος γραμματεύς του, Ροθέρτος δὲ Καρνοέλ, προσεκαλοῦντο ἐπίσης καὶ προσεπάθουν νὰ μὴ λείψωσιν ἀπὸ πρόσκλησιν ἡ διοικα διετυπούτο ως διαταχὴν ὑπηρεσίας.

Ο Ροθέρτος κατώκει εἰς διαμέρισμά τι τοῦ μεγάρου καὶ βέβαιως πρὸ πολλοῦ θὰ παρευρίσκετο εἰς τὴν κίθουσαν, ὅτε ὁ Ιούλιος καὶ ὁ Μάξιμος, ὀλίγον ὅπισθεν μείνας, τὸν ἐκράτησεν ἀπὸ τοῦ βραχίονος λέγων αὐτῷ χαμηλοφώνως :

— Ήτο ἥδη καἱρός, διότι λεπτὴ βροχὴ ἔχεις νὰ ραντίζῃ τὸ πρόσωπόν των. Ο Ιούλιος ἔσπευδε νὰ κτυπήσῃ, ὅτε ὁ Μάξιμος, ὀλίγον ὅπισθεν μείνας, τὸν ἐκράτησεν ἀπὸ τοῦ βραχίονος λέγων αὐτῷ χαμηλοφώνως :

— Περίεργον. Βλέπω φῶς εἰς τὸ ταμεῖον. Μήπως οἱ ὑπάλληλοι ἔργαζονται ἔως τὰς ἐνδέκα τὰ μεσάνυκτα;

— Οχι. Βέβαια, ἀπεκρίθη ὁ Βιντούρη. Ο τραπεζίτης κατώκει τὸ μεσατὸν πάτωμα τοῦ οἰκήματος, κειμένου εἰς τὸ βάθος τῆς αὐλῆς, ἐνῷ τὰ γραφεῖα τοῦ τραπεζίτηκου καταστήματος εύρισκοντο εἰς τὸ ισόγαιον, διὰ τῶν κεκλεισμένων δὲ θυρίδων τοῦ πλησιεστέρου παραθύρου ἐφανετο ἔξερχομένη λεπτὴ φωτεινὴ ἀκτίς, ἡ οποία ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τοῦ ἀνεψιοῦ τοῦ κ. Δορζέρ.

— Δὲν εἴνε τίποτε, εἶπεν ὁ Ιούλιος, ἀφοῦ ἐπὶ μικρὸν ἐσκέφθη· πιθανὸν νὰ εἴνε ὁ ὑπηρέτης, ὁ οποῖος πρὶν κοιμηθῆ ἔξετάζει τὰς διαμερίσματα. Μένε ἡσυχός, φίλε μου, διότι τὸ χρηματοκιβώτιον εἴνε καλὴ πραφυλαγμένον· εἴνε δὲ καὶ μὲ τοιούτον τρόπον κατασκευασμένον, ὥστε θὰ τὴν ἐπάθως εἴσεσθαι μετανιώσεις.

— Ναι, ναι, ζεύρω· ὁ θείος μου μοῦ ἔχει εἰπῆ ὅτι τὸ χρηματοκιβώτιον του εἴνε προφυλαγμένον μὲ φονικὰ μηχανήματα. Σωστὸ ὄπλοστάσιον, καθὼς φεύγεις, καὶ

ἀν κανεῖς κλέπτης ἐπεχείρη νὰ τὸ ἀνοίξῃ θὰ ἔπεφτε νεκρός. Εἰν' ἔνα μηχάνημα τὸ διποτὸν πυροβολεῖ καὶ . . .

— 'Ο θεῖός σου σ' ἐπερίπτωσις· ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ὁ κλέπτης συλλαμβάνεται καθὼς εἰς τὴν παγίδα ὁ λύκος. Εὐφυές μηχάνημα τὸν ἀρπάζει ἀπὸ τὸ χέρι καὶ ἀδύνατον νὰ διαφύγῃ.

— 'Α, αὐτὸς εἰν' ἀριστούργημα. Τὰ κρήματα ἐδῶ εἶναι προφυλαγμένα βλέπω καθὼς τὰ στρατόπεδα. Κτύπησε νὰ εἰσέλθωμεν. Η θέσις μας δὲν εἶναι κατάλληλος διὰ συνδιάλεξιν.

— 'Ο ταμίας ἐκτύπησε τὸν κώδωνα· ἡ θύρα ἥνοιξε καὶ εἰσῆλθον. Ταύτοχρόνως ἐξήρχοντο δύο ἄτομα, τὰ δόπια ἀναμφιβόλως μετ' ἀνυπομονησίας ἐπερίμενον ν' ἀνοίξῃ ὁ θυρωρὸς ὅπως ἐξέλθωσι, πρᾶγμα τὸ διποτὸν ἔσπευσαν νὰ ἐκτελέσωσιν εὐθὺς ἀμαρτίαν· ἥνοιξεν ἡ θύρα καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ιούλιος μετὰ τοῦ Μάξιμου, χωρὶς νὰ τοὺς χαιρετίσωσιν ἢ ζητήσωσι συγγνώμην, διότι τοὺς ὠθησαν.

— 'Ο εἰς ἡτοῦ ύψηλοῦ ἀναστήματος, ὁ ἔτερος, ὁ δόπιος ἐβαδίζει στηρίζομενος ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ συντρόφου του, μεσαίου. Καὶ οἱ δύο ἔφερον μεγάλους πίλους μέχρις ὁφθαλμῶν καταβιβάζουμένους. Τὸ πρόσωπόν των δὲν ἐφαίνετο, διότι ἐκαλύπτετο σχεδὸν ὀλόκληρον ἐκ σκεπασμάτων, ἥσαν καλοενδεδυμένοι καὶ πολὺ πιθανὸν ὅτι ἐξήρχοντο ἐκ τῆς ἑσπερίδος τοῦ κ. Δορζέρ.

— Διάβολε, ἐψιθύρισεν ὁ Μάξιμος, ἐνῷ φίλος του ἔκλειε τὴν θύραν, ἐρχόμεθα τὴν ὥραν ποὺ οἱ προσκεκλημένοι φεύγουν. Ο θεῖός μου δὲν χορατεύει μὲ τὴν ἀκριβείαν εἰς αὐτὰ τὰ πράγματα καὶ φοβούμαι πολὺ ὅτι θὰ ἔχωμε καρμίαν διδαχήν.

— Γιὰ δέ, προσέθηκεν ἀφοῦ παρετήρησεν εἰς τὸ θυρωρεῖον, ὁ μπάρμπα Δουλεῖαν κοιμάται σὰν τυφλοπόντικας στὴν τρύπα του.

— 'Ετσι κάνει πάντα, εἶπεν ὁ Βινιγορύ, καὶ ἂν ἡτοῦ μόνον αὐτὸς γιὰ νὰ φυλάττῃ τὸ σπίτι . . .

— Θὰ ἡτοῦ πολὺ κακὰ φυλαγμένο, τὸ ζεύρω. Εὔτυχως εἶναι ὁ Μαλικὸν ποὺ πλαγιάζει μέσ' στὸ γραφεῖον, ἀν δὲν ἀπατῶμαι. Καὶ τὸ κυριώτερον, τὰ κρήματα εἶναι εἰς ἀσφαλειαν.

— 'Ο Μαλικὸν ἐπιστρέψει πάντα τὰ μεσάνυκτα, καὶ γι' αὐτὸς δὲν ἐμπιστεύομαι διόλου εἰς αὐτόν· εἰν' ἔνας μεθύστακας ποὺ περνᾷ τὴν βραδεῖα του στὸ καπηλεγό. Πηγαίνω νὰ δώσω μιὰ ματιὰ στὴν κάσσα. Ανέβα σὺ καὶ ἐντὸς δύο λεπτῶν θὰ σὲ συναντήσω.

— 'Ω! δὲν βιάζομαι· ἀλλως τε προτιμῶ νὰ πᾶμε μαζίν. Τότε ὁ θεῖός μου δὲν θὰ τολμήσῃ νὰ μ' ἐπιπλήξῃ, ἐνῷ ἂν πάγω μόνος, εἴμαι βέβαιος πῶς θὰ τὴν ἀρπάξω τὴν κατσάδα μου· πᾶμε μαζίν νὰ ἐπιθεωρήσωμεν τὸ ταμεῖον. Θὰ μὲ βοηθήσῃς ἐπειτα ν' ἀντικρύσω τὸν θεῖόν μου.

— 'Εστω, ἀλλὰ γλήγορα, ἀπεκρίθη ὁ Ιούλιος, στρέφων πρὸς τὰ δεξιά, ἀντὶ νὰ διαβῇ τὴν αὐλὴν καὶ ν' ἀνέλθῃ διὰ τῆς κλίμακος.

— 'Ο Μάξιμος τὸν ἡκολούθησε συρίζων κυνηγετικόν τι φύρω.

— Γιὰ δέ, τῷ εἶπεν ὁ ταμίας, ἡ θύρα εἶναι μισανογμένη.

— Καλά, σπρώξε την. Τώρα θὰ δούμε τὶ τρέχει, διότι τὸ γραφεῖον σου εἶναι φωτισμένον, ως ἂν ἦσαν ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι εἰς τὴν ἔργασίαν των.

Εισῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον τὸ πρωτο-σμένον διὰ τὸ κοινὸν καὶ είτε διὰ τῆς ἀνοικτῆς πάλιν θύρας εἰς τὸ ταμεῖον.

Οὐδεὶς ὑπῆρχεν ἐνταῦθα. Τὸ φῶς ἦν ἀνημένον καὶ τὰ πάντα ἐν τάξει. 'Τρέθετέ τις ὅτι μόλις εἰχεν ἐξέλθει ὁ ταμίας. Εἰς τὸ βάθος τοῦ δωματίου, εἰστινά σκοτεινὴν γωνίαν, υψοῦτο τὸ χρηματοκιβώτιον.

— Ποιὸς ἥλθε τέτοιοιν ὥρα νὰ ἐργασθῇ ἐδῶ; ἀνέκραζεν ὁ Βινιγορύ. 'Ο κύριος Δορζέρ ἔχει μόνον τὸ κλειδί. "Ε! διάβολε, αὐτὸς ἥλθε.

— Δημορνεῖς πῶς ἀπόψε ἔχει συναναστροφήν; Δὲν θὰ λησμονοῦσε ἔπειτα νὰ σέβηση τὸ φῶς καὶ νὰ κλείσῃ τὴν θύραν. Μοῦ φαίνονται παράξενα ὅλ' αὐτά, ἀλλὰ θαρρῶ πῶς η κάσσα δὲν εἶναι πειραγμένη.

— Εἰσαι βέβαιος; ἡρώτησεν ὁ Μάξιμος πλησιάζων πρὸς τὸ χρηματοκιβώτιον. "Ἄς ιδούμε. "Ε! ἔ! ἔ! ἔ! ἀπατᾶσαι, φίλε μου. Τόσῳ πολὺ μάλιστα τὴν ἐπειράζειν τὴν κάσσα, ὥστε διαφανές της ἐνήργυτος.

— Τί λέγεις;

— 'Ιδε· οἱ σιδηροί αὐτοὶ βραχίονες, οἱ δόπιοι προφυλάκτουσι τὴν κλειδαρεῖάν . . .

— 'Αφοῦ εἶναι ἡνωμένοι, σημαίνει ὅτι κάποιος ἐπεχείρησε νὰ τὴν ἀνοίξῃ μὲ ἀντικείδι. Εὔτυχως δὲν ἐπέτυχε. 'Αλλὰ πῶς διάβολο κατώρθωσεν ὁ κλέπτης νὰ φύγῃ; Δὲν ἀξίζει λοιπὸν τίποτε ὁ μηχανισμός;

— 'Απ' ἐναντίας, ὁ μηχανισμὸς εἶναι ἀξιόλογος, ἀνέκραζεν ὁ Μάξιμος, ὁ δόπιος ἔκυψε πλησιέστερον ἵνα ἐξετάσῃ, εἶναι ἔξαρτος μάλιστα. Δὲν συνέλαβε τὸν κλέπτην, ἀλλὰ τοῦ ἔκοψε τὸ χέρι.

— 'Αδύνατον.

— Φέρε τὸ φῶς καὶ θὰ τὸ δημιουργήσω. Καὶ τὸ ἀξιοπειρεγότερον ἀπ' ὅλα εἶναι ὅτι τὸ χέρι αὐτὸς εἶναι γυναικεῖον.

— Χέρι γυναικεῖο! ἐπανέλαβεν ὁ Βινιγορύ.

Τοσούτη δὲ ἡτοῦ ἡ ταραχὴ του, ὥστε μικροῦ δεῖν νὰ καταρρίψῃ τὸν λαμπτήρα, ὅπερ ἔκρατει.

— Διάβολε, ἀνέκραζεν ὁ Μάξιμος, ίδου τι θὰ πῆ σύστημα ὑπερβολικόν. Αὐτὸς ὁ κατασκευαστὴς δὲν ἔχει μέτρον εἰς τὰς ἐφεύρεσίες του. Νὰ συλλαμβάνῃ τοὺς κλέπτας εἶναι καλόν, νὰ τοὺς κολοθώῃ εἶναι πολύ, καὶ ἂν θέλης μάλιστα ἀνωφελές, ἀφοῦ δὲν τοὺς ἐμποδίζει νὰ φύγουν.

— 'Αλλά, ἐψιθύρισεν ὁ ταμίας, οἱ σιδηροί οὐτοὶ βραχίονες ἔγειναν διὰ τὸ συλλαμβάνωσι καὶ ὅχι νὰ κόπτουν . . . καὶ ἀπόδειξεις εἶναι ὅτι τὸ χέρι ἔμεινε.

— 'Εχεις δίκαιον. 'Έναν τὸ ἔκοψε τὸ μηχανήματα θὰ ἔπεφτε τὸ χέρι, ἐνῷ κρατεῖται ἀπὸ τὸν μάγγανο. 'Ανεξήγητον . . .

Ἐκτὸς δὲν . . . τὸ ἔκοψε μὲ σπαθί ἢ μὲ πλέκουν.

— Τὸ ἔκοψε! Ποιός;

— 'Η ιδία κλέπτρια. 'Επροτίμησε νὰ κόψῃ τὸ χέρι της παρὰ νὰ συλληφθῇ.

— Δὲν μου φάνεται διόλου πιθανόν.

— 'Αν ἡτοῦ κανεῖς κοινὸς κλέπτης, βέβαιος ἡ γυναικεῖος ὅμως εἶναι ίκανος νὰ κατορθώσουν τὰ πάντα. Καὶ, καθὼς βλέπεις, τὸ χέρι αὐτὸς εἶναι γυναικεῖο. 'Ανήκει μάλιστα εἰς γυναικα καθὼς πρέπει· ίδε πόσον εἶναι λεπτὰ τὰ δάκτυλα καὶ πειριουμένοι οἱ ὄνυχες. 'Ο παράμεσος δὲ ἔφερε καὶ δακτυλίδιον, τὸ δόπιον μετὰ τὴν ἐγχείρησιν εἶχεν τὴν πρόνοιαν ν' ἀφιέρεσσον, ἀλλὰ ἔμεινε τὸ σημάδι. Φαίνεται ὅτι ἡ κλέπτρια ἐχρειάζετο αὐτὸς τὸ δακτυλίδιο τοῦ γάμου της, διὰ τὸ μὴ εἶναι δυνατὸν ποτὲ ν' ἀναγνωρισθῇ μὲ αὐτό.

— Δὲν είμπορως ὅμως νὰ καταλάβω πῶς εἶχε τὴν δύναμιν νὰ φύγῃ. 'Γιτερά ἀπὸ τέτοιαν ἐγχείρησιν ἔπρεπε νὰ λειποθυμήσῃ· τόση αἰμορραγία... εἶναι αἷματα κάτω στὸ πάτωμα.

— Ναὶ καὶ φθάνουν ἔως τὸ γραφεῖον ποὺ εύρηκε τὸ φῶς ἀναμφιμένον. Πρέπει νὰ δούμε ποὺ σταχυκτοῦν τὰ αἷματα. Φέξε μου.

— Ο Βινιγορὺς ὑπήκουε μηχανικῶς. Μόλις εἶχε συνείδησιν τῶν πράξεων του. Ένθα ἀπ' ἐναντίας ὁ Μάξιμος, μετὰ τοσκύτης μεθοδικότητος καὶ ἡρεμίας ἐξήταξε τὰ πάντα, ὥστε ἔφαντο γέρων ἀστυνομικὸς ὑπόλληλος.

Τὰ ἔγη τοῦ αἵματος ἔπειταν πρὸ τῆς τραπέζης, πρὸ τῆς δόπιας ὁ ταμίας ἐκάθιστο ὅτε εἶχε στιγμάς τινας ἀναπαύσεως.

— Τόρα καλά, εἶπεν ὁ Μάξιμος ὅμαδο φίλος του ἐπανέθηκε τὸν λαμπτήρα ἐπὶ τῆς τραπέζης, τόρα εἶμαι βέβαιος πῶς ἡ κλέπτρια εἶχε καὶ συνένοχον . . .

— Πῶς τὸ ξεύρεις; ἡρώτησε κατάπληκτος ὁ Βινιγορύ.

— Καὶ ὁ συνένοχος τῆς ἔκοψε τὸ χέρι. 'Εως τόρα εἶχε καπέοικαν ἀμφιβολίαν. Νὰ τὸ κόψῃ γυναικεῖα μόνη της, εἶναι πάρα πολύ. 'Επειτα ὅλομόναχη δὲν ἐμποροῦσε νὰ προετοιμάζῃ καὶ τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἐγχείρησιν. 'Ο σύντροφος ἐφρόντισε γιὰ ὅλ' αὐτά, καὶ ἀφοῦ σοῦ δῆμησεν αἵματα μένα καὶ τὸ σφουγγάρι καὶ τὰ προσόψικα, ἔφυγαν.

— Μὰ πῶς ἐμπόρεσαν νὰ εὔγουν ἔξω;

— 'Οπως ἐμπήκαν καὶ μέσα. Θὰ εἶχαν ἀντικείδι τοῦ γραφείου, ἀφοῦ πουθενὰ δὲν φάνεται βίσι. 'Εφυγαν ἀπὸ τὸν ἔδιο δρόμο, βιαστικοὶ φάνεται, διότι οὔτε τὴν πόρτα ἔκλεισαν, οὔδε τὸ φῶς εἶχεν καρό νὰ σέβουσουν.

— Καὶ αὐτὸς τὸ ζῶον ὁ θυρωρὸς τοὺς ἀφήσεις μὲ φύγουν γωνίας νὰ τοὺς πῆση τίποτε. 'Αλλά, νὰ σοῦ πῆση δὲν εἶναι ἀπίθανον νὰ ἔσχεινοι τοὺς δόπιους ἀπαντήσαμε. 'Εκεῖνοι οἱ δύο ποὺ ἐφάνετο κολλημένοι στὸν τοῖχο, ὅταν ἀνοίξαμε τὴν πόρτα...

— 'Αδύνατον, φίλε μου. 'Εμεῖς εἰδάμε μονάχα δύο άνδρας. 'Η κλέπτρια μὲ τὸν σύντροφόν της τὸ ἔστριψαν πρὶν μᾶς ἀνοί-

ξη ὁ μπάρμπα Δουλειέαν. Καὶ ἐπειδὴ πάντα κοιμᾶται, δὲν θὰ πρόσεξε. "Ἐπειτα νὰ τοὺς ἀκολουθήσωμεν δὲν ἐμποροῦμεν, γιατὶ τόρα θὰ εἶνε πολὺ μακρυά.

— Ναι, μὰ ἡ γυναῖκα μόλις θὰ εἰμποροῦσε νὰ κρατηθῇ.

— Θὰ ἐπῆραν ἀμαζῶ. Σοῦ ἐπαναλαμβάνω ὅτι, αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶνε πρόστυχοι. Σὲ βέβαιω μάλιστα πᾶς θὰ εἰχγι καὶ τίποτε σχέσεις στὸ σπίτι τοῦ θείου μου. Καὶ ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα ποῦ ἔκριναν καλὸν νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸ χρηματοκιβώτιόν του τὸ ἀποδεικνύουν. Θὰ εἰζευσαν ὅτι τὴν τετάρτη τὸ βράδυ ἔχει ἑσπερίδα, ὅτι οἱ ὑπηρέται ἔχουν δουλειὰ εἰς τὸ σαλόνι, ὅτι ὁ θυρωρός δὲν θὰ τοὺς ἔθλεπεν, ὅτι ὁ ὑπάλληλος ποῦ κοιμᾶται ἐδῶ ἀργεῖ νὰ γυρίσῃ . . .

— Ποιὸς ἔζεύρει μάλιστα ἂν δὲν τοὺς ἔβοήθησε κανεὶς νὰ κρυθοῦν. Πρέπει ἀμέσως νὰ εἰδοποιήσωμεν τὸν κύριον Δορζέρ.

— Λέει;

— Μου φαίνεται πᾶς εἶνε ἀνάγκη.

— Κ' ἔγω σκέπτομαι ὅλως διόλου ἀλλέως. Κάμε ὅτι θέλεις, ἀλλ' ἔγω ἣν ἡμουνεὶς τὴν θέσι σου δὲν θὰ ἔλεγχος οὔτε εἰς τὸν θείον μου οὔτε εἰς κανέναν ἄλλον τίποτε.

— Πᾶς! μὲ συμβουλεύεις νὰ ἀποκρύψω ἀπόπειραν κλοπῆς, ἡ ὁποία καὶ αὔριον πιθανὸν νὰ ἐπαναληφθῇ! Λησμονεῖς ὅτι εἴμαστε ὑπεύθυνος διὰ τὸ τακμεῖν καὶ ἐν σιωπήσω . . .

— "Ισχ, ίσχ, διότι εἴσαι ὑπεύθυνος δι' αὐτὸ πρέπει νὰ μὴν πῆς τίποτε. 'Ο θείός μου δὲν εἶνε πάντοτε δίκαιος, καὶ φοβοῦμαι μήπως σὲ κατηγορήσῃ δι' ἀμέλειαν. Θὰ ἔχω ἀδικον, διότι δὲν μπορεῖς νὰ περνᾶς τὴν ζωή σου γιὰ νὰ φυλάστῃς τὰ χρήματά του, ἀλλὰ θὰ σ' ἐπιπλήξῃ.

— Προτιμώ τοῦτο παρὰ ν' ἀφήσω τοὺς ἀλέπτας ἀτιμωρήτους.

— "Τυποθέτεις λοιπὸν ὅτι ἡ ἀστυνομία θὰ τοὺς συλλαβήῃ ἀν τῆς πῆς ὅλην αὐτὴν τὴν ἴστορίαν;

— Τούλαχιστον, ἐλπίζω.

— "Εγεις ἀδικον. 'Η ἀστυνομία δὲν θὰ κάνῃ τίποτε, καὶ μόνον ποῦ θ' ἀναμιχθοῦνε ἡ ἐρημερίδες. 'Ολόκληρο τὸ Παρίσιο θὰ μιλῇ κάμποσον καὶ ρὸ γιὰ τὸ κομμένο χέρι· αὐτοὶ θὰ τὸ καταλαβούν πᾶς τοὺς ζητοῦν καὶ τόσον καλὸ θὰ κρυφθοῦν, ώστε δὲν θὰ τοὺς ἀνακαλύψουν. "Ακουσέ μου ἐμένα, φίλε μου· αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις δὲν εἶν' ἀπὸ ἐκείναις ταῖς ὁποίαις οἱ αἰτητῆρες μπορεῖ νὰ σου διαφωτίσουν.

— Μήπως ὑποθέτεις ὅτι σὺ ἐμπορεῖς νὰ μᾶς βοηθήσῃς;

— "Εξαιρετικῶς εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν, γιατὶ ὅχι;

— Λοιπὸν ισχυρίζεσαι ὅτι μόνος σου θὰ κατορθώσῃς νὰ εὑρῆς τοὺς ἀλέπτας;

— Ναι, ναι. 'Αλλὰ γιὰ νὰ ἐπιτύχω πρέπει νὰ τὸ κρατήσωμεν οἱ δύο μᾶς μυστικόν.

— Μὰ τὸ χέρι αὐτό, αὐτὸ τὸ χέρι ποῦ εἶν' ἔκει;

— "Ε, λοιπόν, μήπως θαρρεῖς πᾶς θὰ τ' ἀφήσω;

— "Σ τὴν ἀρχὴ κάτι ἐννοοῦσα· τώρα ὅμως δὲν ἐννοῶ τίποτε.

— Θὰ ἐννοήσης. Μόνον, σὲ παρακαλῶ, πήγαινε νὰ κλείσῃς τὴν πόρτα ἑκείνην. Βέβαια, ἀπόψε δὲν θὰ πάμε εἰς τὴν ἑσπερίδα τοῦ θείου μου. Βάλλε τὸν σύρτη καὶ ἔλα γρήγορα.

— Ο Βινιορὸν ἐφάνη διστάζων· ἀλλ' ἔσπευσε νὰ ὑπακούσῃ, διότι ὁ Μάξιμος ἔξησκε εἰπὲν ἀντού ἐπιφροήν τινα. "Ητο νέος εὐφύης καὶ ἀποφασιστικός καὶ τέλος ὁ ἀνεψιός τοῦ τραπεζίτου, ἐνῷ ὁ Βινιορὸν ἦτο ἀπλούς ὑπάλληλος. Δι' δλαχεὶς αὐτὰς τὰς αἰτίας ὁ ταμίας ὑπεχώρει εἰς τὴν θέλησιν τοῦ φίλου, ὁ ὄποιος οὐδέποτε κατεχρῆτο τῆς θέσεώς του ταύτης.

— Οταν ἐπανηλθεῖν:

— "Εκμαχ ὅτι θέλεις, εἶπεν· ἐλπίζω ὅμως ὅτι θὰ ἔξηγηθῇς, χωρὶς νὰ βραδύνης πλέον.

— Εὐχαρίστως, ὅταν ἀποκριθῆς εἰς ὅτι σ' ἔρωτήσω. Πρώτον, δεῖξέ μου πᾶς κνοίγεις ἐδῶ, χωρὶς νὰ σου συμβῇ τίποτε;

— "Ω! εἶνε ἀπλούστατον. Πρέπει νὰ ἔγινε τὸ κλειδί, νὰ γνωρίζῃς τὴν λέξιν τὴν ὄποιαν πρέπει νὰ συγκρατίσῃς μὲ τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαριθμοῦ χαραγμένα εἰς τοὺς πέντε κινητοὺς τροχίσκους. "Έκαν τὰ πέντε γράμματα δὲν εἶνε στὴν θέσι των τὸ κλειδί δὲν χωρεῖ μέσων. Δύο κλειδιά ὑπάρχουν· ἔνας ἔχω ἔγω καὶ ἔνας ὁ θείός σου καὶ μετὶς οἱ δύο ἔχειρομε τὴν λέξιν. Τὸ σύστημα αὐτὸ δὲν εἶνε πολὺ νέον, ἀλλὰ τὸ ἐτελειοποίησαν μὲ τοὺς δύο αὐτοὺς σιδηρούς βραχίονας, οἱ ὄποιοι ἐνεργοῦν ὅταν θελήσῃ κανεὶς. "Οταν κλείουν τὰ γραφεῖα σηκώνων τὸ ἐλατήριον καὶ εἴμαι βέβαιος, ὅτι ἀν θελήσῃ κανεὶς νὰ ἐγγίσῃ τὴν κλειδαριά, εὐθὺς θὰ πιασθῇ ἀπὸ τὸ χέρι. Τὸ πρώτη ποῦ ἐπιστρέψω κατεβάζω τὸ ἐλατήριον, οἱ σιδηροῦ βραχίονες τότε δὲν κλείουν καὶ ἀνοίγω ἀφόβως.

— Καλά, ἀλλὰ ἀν δὲν ἐλάμβανες αὐτὴν τὴν προφύλαξιν, η ἀν ὁ θείός σου εἶχεν ἀνάγκην χρημάτων τὴν νύκτα;

— "Ο κύριος Δορζέρ δὲν θὰ ἤνοιγε χωρὶς νὰ διορθώσῃ καὶ τὸ μηχανημα, ἀλλὰ καὶ νὰ ὑποθέσωμες ὅτι τὸ ἐλημονοῦσε, θὰ ἐφωνάξε τὸν Μαλικόρην ἢ τὸ ἀλλο παιδί που κοιμᾶται εἰς τὸ πλάγιο καὶ θὰ τοῦ ἔλεγε τι πρέπει νὰ κάψῃ διὰ ν' ἀνοίξουν πάλι τὸ μάγγανο. Μὲ τὸν ἰδιο τρόπο θὰ ἐλευθερούνομον κ' ἔγω.

— "Αξιόλογα. Τόρα ἐν κανεὶς οὔτε κλειδὶ εἶχε οὔτε τὴν λέξι ἐγγάριζε καὶ ἐπεχείρει νὰ τ' ἀνοίξῃ διὰ τῶν μέσων τὰ ὄποια μεταχειρίζονται οἱ κύριοι κλέπται;

— Θὰ συνελλαμβάνετο χωρὶς ἀλλο εἰς τὴν παγίδα.

— Μῆς μένει λοιπὸν νὰ μάθωμεν πᾶς ἐπεγγέρσαν νὰ ἀνοίξουν πρὸ διάλογου. — Διάβολε! μὲ μοχλὸν ἢ κανὲν ἀλλο ἐργαλεῖον. 'Ο θείός σου ἔχει πάντοτε τὸ κλειδὶ στὴν τσέπη του καθώς καὶ ἔγω τὸ ἰδιον μου. "Τυποθέτεις λοιπὸν ὅτι αὐτοὶ οἱ ἀχρεῖοι δὲν ἡμπόρεσαν νὰ κάνουν. ἀντικλειδῖοι;

— Δὲν εἶνε καὶ πολὺ πιθανὸν τὸ πρᾶγμα. Πρὶν ὅμως ἀποφασίσωμεν ηθελα νὰ ἔξετάσω τὸ χρηματοκιβώτιον καλλίτερον. Φέξε μου, σὲ παρακαλῶ.

— Ο ταμίας ὑπήκουε, καὶ ἐπλησίασε τὸν λαμπτήρα, ἐνῷ ὁ Μάξιμος ἔξηταζε προσεκτικώτερον.

— Ιδέ, ίδε μεταξὺ τοῦ ἀκρού τῶν δακτύλων καὶ τῆς κλειδωνισᾶς ὑπάρχει θέσις δι' ἓνα κλειδάκι μικρό, τὸ ὄποιον κατώρθωσε ὁ συνένοχος τῆς κυρίας νὰ ἐκβάλλῃ. Τώρα ἂς ἰδωμεν καὶ τὴν λέξιν. Διὰ νὰ σηματισθῇ αὐτὴ ἡ λέξις πρέπει τὰ κινητὰ στοιχεῖα νὰ τεθῶσιν εἰς τὸν γραμμήν καὶ ὑπὸ τὸ σημειούμενον τόξον. Δὲν εἶν' ἔτσι;

— Ναι. Λοιπόν;

— Τὸ πρῶτον γράμμα εἶνε Μ, τὸ δεύτερον εἶνε Ι, τὸ τρίτον Δ, τὸ τέταρτον Α, καὶ τὸ πέμπτον Σ. Δηλαδὴ Μίδας. Είνε ἡ λέξις τὴν ὄποιαν εἶχε βάλλει καὶ δνει τῆς ὄποιας ἦτο ἀδύνατον ν' ἀνοίξῃ τὸ χρηματοκιβώτιον;

— 'Ακριβῶς.

— Τότε σὲ συμβούλευω νὰ τὴν ἀλλάξῃς, διότι ἡ κλέπτρια τὴν ἐγνώσει. Τὸ ὑποκείμενον αὐτὸ εἶνε πολὺ καλὰ πληροφορημένον καὶ δὲν ἐνεργεῖ στὰ κοντινοροῦ.

— Ο Βινιορὸν ἐσιώπα. Ήτο κατάπληκτος.

— Καὶ τόρα ἂς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ χέρι, ἔγκολούθησεν ὁ Μάξιμος χέρι ἀληθεῖς πριγκηπικό. Καὶ νὰ δῆς εἶνε καὶ τὸ ἀριστερό· ἀ, αὐτὸ εἶνε σπουδαῖον. 'Η κυρία εἶνε χριστερόχειρ, ἡ μαλλιούντοντος διότι διότι διότι εἰς τὸ ἔξης θὰ εἶνε ἀναγκασμένη νὰ μεταχειρίζεται τὸ δεξιό της. Καὶ τόρα κάνε μου τὴν χάριν νὰ κινήσῃς τὸ ἐλατήριον· θέλω νὰ τὰ ἔξετάσω ὅλα καταληπτώς.

— Πῶς θὰ τολμήσῃς νὰ ἐγγίσῃς εἰς αὐτὸ τὸ ματωμένο χέρι;

— Καὶ βέβαια. Διότι ἀλλέως αὔριον ὅλος ὁ κόσμος θὲ ἐγνώριζε τὶ συνέβη ἀπόψε ἐδῶ.

— Ο ταμίας ἤνοιγεν ὅτι ὁ φίλος του εἶχε δίκαιον. "Εκψε καὶ ώθησε μίκην πλάκα κεκρυμμένην, ἀμέσως δὲ ἡ χέρι, ἀπαλλαγεῖσα τῶν δύο μαγγάνων, ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

— "Ω! καὶ βραχιόλιον, ἀνέκραξεν ὁ Μάξιμος, ἔχει καὶ βραχιόλιον τὸ χέρι. Τόρα ἐμπορῶ νὰ ὀρκισθῶ ὅτι θὰ κάνωμεν καὶ νέας ἀνακαλύψεις.

— Πρόγιατε δέ, ἡ ἀποκοπεῖσα χεὶρ ἔφερε ψέλλιον, εὐρὺν κακλὸν χρυσοῦ, κεκοσμημένον ὑφ' ἐνὸς μεγάλου κυκνογρέου πολυτίμου λίθου καὶ δύο λαμπρῶν πολυεδρῶν ἀδαμάντων. 'Η ισχυρὰ πίεσις τοῦ σιδηροῦ δακτυλίου, περιβάλλοντος τὸ βραχιόλιον, ἐπλήγωσε τὰς σάρκας τῆς χειρός. 'Η λάρυψις τῶν ἀδαμαντῶν ἐνεποίει τὴν μεγαλείτερον ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ἐρυθρὰς κηλεδόκας τῆς πληγῆς καὶ τὴν τραχείσιν λευκότητα τῆς χειρός μετὰ τὴν ἀπώλειαν ὅλου τοῦ αἵματος.

— Ο Μάξιμος, ἔγειν τοῦ ἐλαχίστου ἐνδοιασμοῦ, τὴν ἔλασθεν ἀπὸ χαμαὶ καὶ τὴν ἔριψεν ἐπὶ τοῦ γραφείου, δόπου ὁ Βινιορὸν ἐπαπέθηκε τὸν λαμπτήρα, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ πράττει.

— Μου φαίνεται πως όνειρεύδημαι, έψιθυρισεν δ ταχιάς.

— Καὶ ὅμως εὑρισκόμεθα ἐν πλήρει πραγματικότητι, εἰπεν ὁ Μάξιμος, καὶ θὰ συμφωνήσῃς βέβαια καὶ σὺ ὅτι δὲν ἡπατήθην εἰς τοὺς στοχασμούς μου. "Οταν κανεὶς προτιμᾷ νῦν κόψῃ τὸ χέρι του ἢ νῦν πάγη εἰς τὸ κακουργιοδικεῖον, θὰ πῆ ὅτι ἔχει ὑπόληψιν, τὴν ὄποιαν δὲν θέλει νὰ καταστρέψῃ. "Αν ὁ κλέπτης, ἢ μαζλον ἢ κλέπτρια, ἦτο ἐκ τῶν κοινῶν, βεβαίως οὔτε τὸ δακτυλάκι της δὲν θ' ἀπεφάσιζε νῦν χάσῃ ἵν' ἀποφύγῃ τὴν καταδίκην. "Ωστε ἡ ἡρώινη τοῦ ἀποψινοῦ συμβάντος δὲν εἶναι τυχία. Τόρα δὲ εἴμαι βέβαιος ὅτι ἔχει καὶ συνένοχον εἰς τὸ σπίτι τοῦ θείου μου, διότι ἡξεύρει καὶ τὴν λέξιν, ἢ ὄποια ὁμοιάζει μὲ τὴν περίφημον ἔκείνην φράσιν: «Σησάμι, σηνιζον», τῶν Χιλιων καὶ Μιᾶς Νυκτῶν.

— Τὴν λέξιν ὅμως αὐτὴν ἔγω μόνον καὶ ὁ κύριος Δορζέρ τὴν ἡξεύρομεν, καὶ πάλιν τὴν ἀλλαζόμενην πολὺ συγχάρησεν. Θυμούμαι μάλιστα, ὅτι σήμερον εἰς τὰς ἔξ τὸ ἐσπέρας τὴν ἥλλαξα. Οἱ ὑπάλληλοι εἰχον φύγει· ἥμουν μόνος εἰς τὸ γραφεῖον· ὁ θεῖός σου εἰσῆλθε καὶ τὸν ἡρώτησα μίαν λέξιν μὲ πέντε γράμματα. Μοῦ ἀπεκρίθη: «Μίδας.» Διατί νῦν ἔκλεψῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ τοῦ βασιλέως, ὁ ὄποιος εἶχε τὰ ὕπτα ως τοῦ ὄνου; Ἀγνοῶ, ἀλλὰ βεβαίως ὅτι κανεὶς δὲν ἥκουσε τὴν συνδιάλεξίν μαζ... ἔκτὸς ἔχειν οἱ τοιχοί ἔχουν καὶ αὐτοὶ αὐτιά.

— "Ετσι φαίνεται.

— 'Αφοῦ ἔκλεισε τὸ χρηματοκιβώτιον ἥλθα νὰ σ' εῦρω εἰς τὸ *Café Riche*, ὅπου ἐδειπνήσαμεν μαζύ. 'Ο θεῖός σου ἀνέβη εἰς τὸ γραφεῖον του. 'Υποθέτω δὲ ὅτι εἰς οὐδένα ἀνεκοίνωσε τὸ μυστικὸν τῆς λέξεως.

— Καὶ ὅμως ἡ κλέπτρια, εἴμαι βέβαιος, δὲν τὸ ἐμάντευσε. Κάποιος ἀναμφισβόλως τῆς τὸ εἶπε. Ποιός; Αὐτὸ πρέπει νὰ μάθωμεν. Μήπως ὁ θεῖός μου εἴχεν αὐτὴν τὴν ἀδιαχρισίαν, ἢ ὄποια παρ' ὅλιγον νῦν τοῦ κοστίση τόσον ἀκριβά; "Επειτα φαίνεται ὅτι ἡ κυρία, ἢ ὄποια ἔγνωρίζει τὴν λέξιν, ἡγνόει τὴν ὑπαρξίν του μηχανήματος καὶ συνελήφθη.

— Καὶ αὐτοὶ οἱ ἔδιοι οἱ ὑπάλληλοι δὲν ἡξεύρουν ὅτι ὑπάρχει. Εἶναι ἡ πρώτη φορά, καθ' ἣν τὸ μηχάνημα ἐνεργεῖ, καὶ καθὼς βλέπεις, εἶναι πολὺ ἐπιδεξίως κρυμμένον εἰς τὰ κοσμήματα αὐτὰ πού εἶναι γύρω-γύρω.

— Κανεὶς ἀνθρωπὸς ζένος δὲν εἰσέρχεται ἐδῶ μέσον;

— "Οχι, ἐκτὸς τῶν δύο ὑπαλλήλων οἱ ὄποιοι ἐργάζονται ὑπὸ τὰς δικτυγάζες μου, τῶν τριῶν μικρῶν οἱ ὄποιοι ἐκτελοῦν τὰς παραγγελίας, καὶ τοῦ Μαλικόρου ὁ ὄποιος τὸ πρωτὶ σκουπίζει καὶ κοιμάται τὸ βράδυ εἰς ἓνα διπλανὸν δωμάτιον πού συγκοινωνεῖ μὲ τὴν ὑπόλοφρακτὸν θύραν. Κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς ὅλους δὲν μὲ εἶδε νῦν μεταχειρίζωμαι τὸ μηχάνημα. "Ερχομαι πρὸ αὐτῶν καὶ φεύγω πάντοτε ὁ τελευταῖος.

— Μοῦ φαίνεται ὅτι ἔχασες νῦν προσθέσης ἔκεινο τὸ μηχάνημα, τὸ ὄποιον ὁ

θεῖός μου ἐπῆρε ἀπὸ εὐσπλαγχνίαν καὶ τὸ ἔνδυσε καὶ μὲ στολήν.

— "Ω! αὐτὸς δὲν πατᾷ τὸ πόδι του ἐδῶ μέσα. Τὸν ἔχω ἔξορισε εἰς τὸ δωμάτιον πού περιμένουν, ἀλλ' αὐτὸς οὔτε καὶ καθέτεται ἐκεῖ. Περνᾷ τὸν καιρό του νὰ φυσαρῇ μὲ τὸν ἀέργον τῆς γειτονίας. Καὶ διταν ἔχω ἀνάγκην νῦν τὸν στείλω πουθενά δὲν μπορῶ νῦν τὸν εὕρω. "Αμακ δὲ κλείσουν τὰς γραφεῖς, τὸ μόνον πού σκέπτεται εἶναι νῦν τὸ στορίψη.

— Δὲν κατοικεῖ λοιπὸν ἐδῶ;

— "Οχι. Κάθεται μὲ τὴν μητέρα του εἰς τὸ Μονυάρτρη ἢ εἰς τὸ *Batignole*, δὲν δὲν ἡξεύρω καλά, καλά.

— Πόσων χρονῶν εἶναι;

— Δώδεκα ἢ δεκατριῶν τὸ πολύ· εἶναι ὅμως πανούργος σὰν πίθηκος. 'Αληθῆς τύπος Γαβρηᾶ.

— Πρέπει νῦν τὸν ἐρωτήσω.

— Μὰ τί; ἐπιμένεις λοιπὸν εἰς τὴν ίδεα σου ν' ἀνοίξῃς δουλειὰ καὶ ν' ἀρχίσῃς ἀνακρίσεις;

— Διαβολε!

— Μὰ εἶναι τρέλα. Αἱ ἀνακρίσεις σου εἰς οὐδὲν θὰ καταλήξουν, καὶ ἂν ὁ κύριος Δορζέρ μαθῇ ὅτι ἐπροσπάθησαν νὰ νοίξουν τὸ χρηματοκιβώτιον του, θὰ δυσκρεστηθῇ πολύ, διότι δὲν τοῦ τὸ εἶπα.

— Δὲν θὰ μάθῃ τίποτε, ἀλλ' ἀν κατὰ τύχην τὸ ἐμάθαινε, τότε ἀναλαμβάνω ἔγω τὴν ὑποχρέωσιν νῦν σὲ δικαιολογήσω.

— Δὲν θὰ μάθῃ τίποτε λέγεις; Καὶ τὸ αἷμα αὐτὸ πού ἔτρεξε εἰς τὸ πάτωμα, εἰς τὸ τραπέζι μου; Καὶ τὸ χέρι αὐτὸ καὶ τὸ βραχιόλιον;

— Τὸ αἷμα; τόρα θὰ 'δης· θὰ τὸ πλύνω μὲ τὰ σφουγγάρια. Τὸ χέρι; Θὰ τὸ ρύψω εἰς τὸν Σηκουάναν. Δὲν ἔχω σκοπὸν νῦν τὸ βαλσαμώσω καὶ νῦν τὸ φυλάξω ὡς πειστήριον. 'Ομολογῶ μάλιστα ὅτι ἀποστρέφομαι καὶ νῦν τὸ ἔγγισω ἀκόμη, ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ πάχω μακράν. "Οσον δὲ διὰ τὸ βραχιόλιον, θὰ τὸ ἀποστάσω ἀπὸ τὸ χέρι, καὶ δὲν θὰ τὸ ἀφήσω ἀπ' ἐπάνω μου ἔως ὅτου εῦρω τὴν γυναικαν εἰς τὴν ὄποιαν ἀνήκει. Δὲν θὰ τὸ ζητήσῃ βέβαια εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ἀπωλεσθέντων ἀντικειμένων, ἀλλὰ ἐλπίζω ὅτι κακποτε θὰ τῆς τὸ ἐπιστρέψω ἔγω.

— Επειδὴ δὲ ὁ Βινιορύ ἐσκήνωται τοὺς ώμους του ὡς ἀνεψιός του τραπεζίτου ἐπανέλαβε·

— Θὰ 'δης, φίλε μου, ὅτι θὰ ἐπιτύχω. Τὸ κόσμημα αὐτὸ δὲν μοιάζει μὲ αὐτὰ ὅπου πωλοῦν εἰς τὸ *Palais-Rouge*· ἡ εἰς τὴν ὁδὸν τῆς *Eléphant*, καὶ ὑποπτεύομαι μήπως δὲν κατεσκευάσθη εἰς τὴν Γαλλίαν. 'Η κλέπτρια θὰ εἶναι ζένη· πιθανὸν δὲ νῦν εἶναι καὶ πλουσία, καὶ δὲν θὰ ἐκπλαγῷ πολὺ ἀν τὴν συνκατησθώσαν εἰς τὸν ἀστοκατηκότου, διὰ τὸ ὄποιον ὁ περίεργος Μάξιμος ἡρώτησε τί περιέχῃ.

— Ποσά μεγάλης ἀξίας καὶ οἰκογενειακὴ ἔγγραφα. Εἶναι παρακαταθήκη ἐνὸς τῶν πλουσιοτέρων πελατῶν τοῦ καταστήματος, εἰπεν ὁ Βινιορύ, περιστρέφων ἔτι τὰ ψηφεῖς. 'Ακόμη, βλέπεις, καταχίνομαι νῦν εῦρω μία λέξιν καὶ δὲν ἐμπορῶ· ἡ κεφαλὴ μου εἶναι ἀλλοῦ. Εὔρε μου σὺ μίαν.

— Δὲν ἔχω τίποτε καλλιτέρον νὰ κάμω, ἀφοῦ μέχρι τοῦδε ἔκανα μόνον ἀνοσίας. 'Ο θεῖός μου μὲ κατηγορεῖ ὅτι δὲν εἰμι κακανὸς γιὰ τίποτε. "Έχω σκοπὸν νὰ τοῦ ἀποδείξω τὸ ἐναντίον, διότι ἔχεις ἀπιτύχω θὰ τοῦ διηγηθῶ ὀλόκληρον τὴν ιστορίαν. "Αλλως τε καὶ ἡ ζωὴ τὴν ὄποιαν διάλγω ἡρχισε νῦν μὲ βαρύνη, καὶ μού φαίνεται μάλιστα ὅτι καὶ τὰ κεφαλιά μου τὰ ὀλιγόστευσα ἀρκετά. 'Αντὶ νῦν ἔξακολουθῶ νῦν τρέχω εἰς τὸν δρόμον τῆς καταστροφῆς, καλά εἶναι νῦν χρησιμοποιῶ τὸν καιρόν μου μὲ τρόπον ὀφέλιμον, οἰκονομικὸν καὶ εὐχάριστον.

— Εὐχάριστον! εὐχάριστον! Τί γούστο βρίσκεις νῦν ζητᾶς ν' ἀνακαλύψῃς ἔνα τέτοιο ὑποκείμενον;

— Καὶ πολὺ μάλιστα, φίλε μου. Πάντοτε ἀγαποῦσα τὰ αἰνίγματα καὶ τὸ κυνῆγι. 'Εγεννηθην ὡς φαίνεται διὰ νῦν γίνωσκον μικρὸν μάλλονης. Οἱ γονεῖς μου ἀντέστησαν εἰς τὴν κλίσιν μου· τόρα λοιπὸν διέτασσαν τὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν, διατί νῦν ἀποβάλλω;

— Οἱ λόγοι σου εἶναι ίσχυροι. Δὲν ἡμιπορῶ νῦν σ' ἐμποδίσω ἀπὸ τοῦ ν' ἀναλάβης τοιαύτην ἐπιχείρησιν δύσκολον, ἀλλὰ ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ ζητήσῃς νῦν σὲ βοηθήσω καθόλου.

— Διάλογο, διάλογο. Μόνον τῆς σιωπῆς σου ἔχω ἀνάγκην.

— Καὶ ἐδὲ ἐπεχείρουν καὶ δευτέρων φορῶν ν' ἀνοίξουν τὸ χρηματοκιβώτιον;

— "Ω! ἡ κλέπτρια τόσον ὄγληγοραδὲν θὰ ἥτο εἰς κατάστασιν νῦν ἐπαναρχίσῃ. Πιστεύω μάλιστα ὅτι ἡ ἀπώλεια τῆς χειρός της θὰ τὴν ἔκαμε νῦν συγχθῆ τὰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις. "Επειτα ἐσύ λέεις τὰ προφυλακτικά σου μέτρα, ἀλλαξε τὸ ὄνομά μου.

— Καὶ αὐτὸς θὰ γίνη τόρα ἀμέσως, εἶπεν ὁ Βινιορύ ἐξάγων τοῦ θυλακίου του κλειδία.

Τὰ γράμματα ἥσχαν εἰς τὴν προτέρων των θέσιν. "Η ἐνέργεια τῶν μαγγάνων διὰ τοῦ καταλλήλου ἐλεκτηρίου εἶχεν ἔξουδετερωθῆ καὶ ὡς ταχιάς ἤνοιξεν ἀκόπως καὶ ἀνεύ κινδύνου.

Ο Μάξιμος ἐκράτει τὸν λαμπτήρα καὶ ἐδυνήθη νῦν ἕδη τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ χρηματοκιβώτιον. Σωροὶ κυλίνδρων χρυσῶν νομισμάτων καὶ χρηματοφυλάκια πεπληρωμένα χαρτονομισμάτων ἥσχαν ἐκτεθειμένα ἐπὶ τῶν ἀσκείων· ώς ἐπίσης δέματα, φάκελλοι καὶ ἔγγραφα τίτλων καὶ ἀξιῶν παντὸς χρωματισμοῦ. "Πηδήσε δὲ καὶ μικρότερι κιβώτιον ἐκ στιλπνοῦ χάλυβος καὶ σχήματος ἀλλοκότου, διὰ τὸ ὄποιον ὁ περίεργος Μάξιμος ἡρώτησε τί περιέχῃ.

— Ποσά μεγάλης ἀξίας καὶ οἰκογενειακὴ ἔγγραφα. Εἶναι παρακαταθήκη ἐνὸς τῶν πλουσιοτέρων πελατῶν τοῦ καταστήματος, εἰπεν ὁ Βινιορύ, περιστρέφων ἔτι τὰ ψηφεῖς. 'Ακόμη, βλέπεις, καταχίνομαι νῦν εῦρω μία λέξιν καὶ δὲν ἐμπορῶ· ἡ κεφαλὴ μου εἶναι ἀλλοῦ. Εὔρε μου σὺ μίαν.

— Λέξιν μὲ πέντε γράμματα; Τὸ ὄνομα τῆς ἔξαδέλφης μου. 'Αλίκη, ἔχει πέντε γράμματα.

— Ναι. Καὶ θὰ τὸ ἐνθυμοῦμαι εὔκολα.
— Ἀλλὰ θὰ κάνης καλά, πίστεψέ με,
νὰ μὴ τὸ πῆγε εἰς τὸν θεῖόν μου.

— Διατί;

— Πιθανὸν νὰ ὑποθέσῃ ὅτι τὴν ἀγαπᾶς.

— Τί ἀνόητα ἀστεῖα, εἶπεν ὁ ταμίας,
ὅ κύριος Δορζέρ ^{τί}ξεύρει ὅτι εἰς τὴν θέσιν
μου... δὲν θά...

— Τί, πῶς δὲν εἰμπορεῖς ν' ἀγαπήσῃς
ἔνα χαριέστατο κορίτσι, διότι συμφωνεῖς
ὅτι ἡ ἔξαδέλφη μου εἶναι χριστάτη. Μὴ
θέλεις νὰ μὲ πουλήσῃς για πράσινο γα-
βιάρι. Τί ἔχεις νὰ κάνῃς ἡ θέσις σου; Καὶ
ὑπηρέτης ἂν εἶναι κανεὶς δὲν τὸν ἐμποδίζει
τὸ πρᾶγμα νὰ ἔχῃ καρδιὰ καὶ μάτια.
Ἐξύρω πῶς δὲν συλλογίζεσαι διόλου
τὴν Ἀλίκη, μὰ δὲν εἶναι πάλι ἀνάγκη νὰ
κοκκινίζῃς, ἐπειδὴ σοῦ ἔδωκε μίαν συμ-
βουλήν. "Θελεια μόνον νὰ σου 'πῶ ὅτι εἶναι
καλλίτερον ν' ἀποφύγης τὰς ἀνακρίσεις
τοῦ θείου μου διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῆς λέ-
ξεως. Εὖν τὸ παρατηρήσῃ εἶναι κακιός νὰ
τοῦ ἐτοιμάσῃς μίαν οἰανδήποτε ἀπάν-
τησιν.

Ο Βινιγορὺς ἡνόησεν ὅτι ὁ φίλος του
εἶχε δίκαιον, διότι δὲν ἐπέμεινεν. Ἐπέρχα-
νε τὴν τοποθέτησιν τῶν γραμμάτων, τῶν
ἀποτελούντων τὴν νέκυαν λέξιν, ἐπανέκλεισε
τὸ χρηματοκιβώτιον, καί, διὰ μεγκλειτέ-
ρων προφύλαξιν, ἀπέσυρε τὸ ἐλατήριον, τὸ
ὄποιον ἡμποδίζει τὴν ἐνέργειαν τῶν δύο
σιδηρῶν βραχιόνων.

Τὸ χρηματοκιβώτιον εὐρίσκετο καὶ πά-
λιν ἐτοιμον νὰ ὑπερασπισθῇ τὸ περιεχό-
μενόν του, καὶ τὸ μυστικόν του βεθαίως
αὐτὸ δὲν ἥθελε γείνει γνωστὸν ως τὸ προ-
ηγούμενον εἰς τοὺς ἴκανοντας ἐκείνους κλέ-
πτας δι' ἀνεξηγήτου τῆς τύχης ἰδιοτρο-
πίας.

Ο Μάξιμος ταχέως ἐκαθάρισε τὴν τρά-
πεζαν καὶ πᾶν ἄλλο μέρος ἀπὸ τῶν αἰ-
μάτων καὶ ἀπέσπασε τὸ ψέλλιον ἀπὸ τῆς
ἀκροτηριασθείσης χειρός.

— Εἴμαι ἀπαράλλακτος ὑπηρέτης κρε-
οπωλείου, εἶπε γελῶν. Ἐὰν αἱ ώραιαι αὐ-
τὴν κυρίαι, αἱ ὄποιαι μὲ δέχονται εἰς τὰ
σαλίγνια τῶν, μ' ἔβλεπαν ἔτσι, βεθαίως
δὲν θὰ μὲ ἀφινχανεῖς τὸ ἔξης νὰ τὰς πλη-
τεῖσω.

— Μὰ δὲν ἔχεις λοιπὸν νεῦρο; ἐψιθύ-
ρισεν ὁ Βινιγορὺς.

— Μὰ τὴν ἀλήθεια! ὅχι. "Ἐπειτα
ὅποιος θέλει νὰ 'δῃ τελειωμένη τὴν δου-
λειὰ πρέπει νὰ φροντίσῃ. Σὺ μοῦ εἶπες
ὅτι δὲν ἀνακατεύεσαι εἰς τίποτε. Εἴμαι
λοιπὸν καὶ ἔγω ἀναγκασμένος νὰ τὰ ἐκ-
τελῶ ὅλα καὶ τὸ ψέλλιον.

Καὶ ἐπὶ τὴν τοσοῦτον ὄφθη δικαιολο-
γίας ὁ Μάξιμος περιετύλιξεν εἰς παλαιὰν
ἔφημερίδα τὴν ἀποκοπεῖσαν γέιρα καὶ τὴν
ἔχωσεν εἰς τὸ θυλάκιόν του, ὃπου εἶχε
προηγουμένως βάλλει καὶ τὸ ψέλλιον.

— Καὶ τόρα πάχμε, εἶπεν εἰς τὸν φίλον
του, ὁ ὄποιος τὸν προσέβλεπε μετὰ θύμ-
βους. Εἶναι κακιός νὰ φύγωμε ἐὰν δὲν θέ-
λωμε νὰ μῆς συλλαβθούν ἔδω. "Οπου κι' ἀν
εἶναι ὁ Μαλικόρης θὰ γυρίσῃ, καὶ ἔπειτα θὰ
φεύγουν καὶ οἱ προσκεκλημένοι τοῦ θείου
μου. "Έχεις τὰ δύο κλειδιά;

— Ναι.

— Καλά. Θὰ κλείσης ὅταν εὕγωμεν
ἔξω καὶ κανεὶς δὲν θὰ καταλάβῃ ὅτι εἰ-
μεθικ ἔδω. Σύνεσε τὸ φᾶς καὶ ἀκολούθει με.

Τὸ πᾶν ἐγένετο ως ὁ ἀγενψίδος τοῦ κυ-
ρίου Δορζέρ εἶχε διατάξει, διότι ὁ ταμίας
κατάπληκτος δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἐπι-
φέρῃ ἀντιρρήσεις.

Οὐδένα συνήντησκαν εἰς τὴν αὐλήν. Ὁ
θυρωρὸς ἐκοιμάσθη καὶ τοὺς ἤνοιξε χωρὶς
νὰ λάθῃ τὸν κόπον νὰ ἐξετάσῃ ποτοὶ
ῆσαν.

— Τόρα, φίλε μου Ιούλιε, ἐπανέλαβεν
ὁ Μάξιμος ὅτε πάλιν εὐρέθησαν ἐπὶ τοῦ
πεζοδρομίου τῆς ὁδοῦ Σουρέζηρη, πήγαινε
στὸ σπίτι σου, προσπάθησε νὰ κοιμηθῇς
καλά, καὶ τὸ πρωτὶ ποῦ θὰ ἔχησης εἰπὲ
ὅτι ὅλα ὅσα εἶδες ἀπόψε ἦσαν ὄνειρο.

— Ἐπροτιμούσα νὰ ἦταν ὄνειρο, ἐψι-
θύρισεν ὁ Βινιγορὺς. Τί θὰ πῶ δύμως εἰς τὸν
θείον σου ἀν μ' ἐρωτήσῃ, διατί δὲν ἐπῆγα
χθὲς εἰς τὴν ἐσπερίδα του;

— Θὰ τοῦ πῆγες ὅτι σὲ εἶχα προσκαλέ-
σει νὰ δειπνήσωμεν μαζύ, ὅτι ἐμέθυσα,
καὶ μ' ἐπῆγες εἰς τὸ σπίτι μου, ὃπου ἐκά-
θισες ὅλην νύκτα νὰ μοῦ βραχίης τηνά.
"Ἐννοιει σου καὶ θὰ πιστεύσῃ, διότι ἔχεις
πολὺ κακὴν ἰδέαν διὰ τὸ ὑποκείμενόν μου.
Σύμφωνοι. Καλὴ νύκτα. "Αλήθεια, αὐτὸ
τὸ διαβολόχερο δὲν ἔχειρεις πῶς μὲ βρα-
ύνει. Θαρρεῖς πῶς ζυγίζει ἐκατὸν ὄκα-
δες. Πηγαίνω νὰ τὸ πετάξω.

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ Μάξιμος ἀπῆλθε
πρὸς τὴν Μαγδαληνή. Ὁ ταμίας διην-
θύνθη πρὸς τὴν ὁδὸν Αγκεσά, προσκατέ-
κει. Οὐδόλως προοιωνίζετο εὐχάριστα διὰ
τὸ συμβεηκός τοῦτο, τὸ ὄποιον ὁ ἀφρο-
ντις σύντροφός του ἐδέχετο μὲ τόσον εὐθυ-
μον ὑφος, καὶ δύμως οὐδὲ κατ' ἔλαχιστον
ἡδύνατο νὰ προΐδῃ τὰ λίαν παράδειξα ἐπ-
ακολουθήματα, ἀτινα ἔμελλον νὰ ἐκτυλι-
χθῶσιν.

Οι ἀνθρώποι βαδίζουσι τὴν ὁδὸν ἢν
Θεός τοῖς ἔχάραξεν.

"Ἐπειτα συνέχεια.

Αἰσωπός

ΙΟΥΔΙΟΥ ΚΛΑΡΕΤΥ

Η ΣΗΜΑΙΑ

"Ἐργον στεφθὲν ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας

Α'

— Δὲν γνωρίζετε σεῖς, δὲν γνωρίζετε,
ἔλεγε πολλάκις ὁ γέρων λοχαγὸς Φουζερέλ
κατυπῶν τὴν τράπεζαν, τι σημαίνει ἡ λέ-
ξις Σημαία. Πρέπει νὰ ὑπηρέτησες εἰς τὸν
στρατόν, πρέπει νὰ ἔβαδισες ἐπὶ ὁδῷν
αὐτίνες δὲν ἀνήκουσι πλέον εἰς τὴν Γαλ-
λίαν. Νὰ ἀπεμακρύνθης ἐκ τῆς χώρας σου
καὶ νὰ μὴ ἀκούῃς προφερομένην λέξιν
τῆς γλώσσης ἢν ἀπὸ πατέρων λαλεῖς· πρέ-
πει νὰ εἰπεις καθ' ἔχατὸν κατὰ τὰς ἡμέ-
ρας τῶν ἀναπαύσεων ἢ τῶν κοπώσεων, ὅτι
τὸ μετάξιον ἔκεινο τεμάχιον, μὲ τὰ τρία
γαλλικὰ χρώματα, ὅπερ ἔκειτο κάτω κυμα-
τίζει εἰς τὸ κέντρον τοῦ λόγου, εἶναι ἡ

ἀποῦσα Πατρίς. Πρέπει, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ
καπνοῦ τῆς μάχης, νὰ μὴ εἴχεις ἀλλο
σημεῖον συναθροίσεως, ἢ αὐτὸ τὸ ἐσχι-
σμένον τεμάχιον, διὰ νὰ ἐννοήσης, διὰ νὰ
αἰσθανθῆς πᾶν ὅτι ἔγκλεισε εἰς τὰς πτυ-
χας του τὸ ιερὸν ἐκεῖνο πρᾶγμα, ὅπερ κα-
λεῖται Σημαία. Ἡ σημαία, καλοί μου
φίλοι, μάθετε το καλῶς, παρέχει ἐν μιᾶ
λέξει, καὶ εἰς ἐν ἀντικείμενον καθιστᾷ Ψη-
λαφοτὴν τὴν ζωὴν ἐκκοστου ἐξ ἡμῶν.
τὴν ἑστίαν ἐν ἡ ἐγεννήθημεν, τὴν γνώμην
τῆς γῆς ὃπου ηὔξενημεν, τὸ πρῶτον
μειδίαμα τοῦ πατέρου, τὸν πρῶτον νεα-
νικὸν ἔρωτα, τὴν μητέρα ἡτοις λικνίζει
τὸ τέκνον, τὸν πατέρα ὃστις ἐπιπλήττει,
τὸν πρῶτον φίλον, τὸ πρῶτον δάκρυ, τὰς
ἐλπίδας, τὰ ὄνειρα, τὰς χειμαρίας, τὰς
ἀναμνήσεις. Εἶναι ἀπασχολεῖ αἵ τερψεις αὐ-
τοι, ἀπασκοι, κεκλεισμέναι εἰς ἐν σημαία,
τὸ ώραιότερον πάντων: ἡ Πατρίς. Ναι,
σᾶς λέγω ὅτι ἡ Σημαία ἔγκλεισε πάντα
ταῦτα. Εἶναι ἡ τιμὴ τοῦ συντάγματος, εἰ
δόξαι του καὶ οἱ τίτλοιτου, οἵτινες ἀπα-
στράπτουσι μὲ χρυσῷ γράμματα ἐπὶ τῶν
ἡλιοιωμένων τῆς χρωμάτων, ἀτινα φέ-
ρουσι νικῶν ὄνόματα. Εἶναι αὐτὴ ἡ συνεί-
δησις τῶν ἀνθρώπων οἵτινες ὑπὸ τὰς πτυ-
χας τῆς βαδίζουσιν εἰς τὸν θάνατον. Εἶναι
τὸ αὐτόπτηρὸν καὶ ὑπερήφανον καθηκόν
ἀντιπροσωπεύμενον ὑπὸ τοῦ ὑπάτου βα-
θύμου τοῦμεγαλείου· εἶναι ἰδέα κυματίζουσα.
Μὴ ἐκπλήττεθε τοιπότι ποσῶς, διότι ἀ-
γκαπτῆται ἡ ἐνίστε ρραδίης σχεδὸν σημαία,
καὶ ἀν πίπτωσι μὲ τὸ στῆθος διάτρυτον
ἢ τὴν κεφαλὴν συντετριμμένην, δι' αὐ-
τήν! Νομίζεις ὅτι ἀδρατα νήματα συγ-
κροτοῦσι πάσας τὰς καρδίας τοῦ συντάγ-
ματος πρὸς αὐτήν. Ἡ ἀπώλεια τῆς εἰνε
σισχύνη αἰωνία. Καλλιτερα νὰ φαίνωσιν
ἔνα πρὸς ἔνα τὰς χιλιάδας ἐκείνας
τῶν ἀνδρῶν, παρὰ νὰ τοῖς ἀράσσωσι τὴν
σημαίαν. "Οχι, ὅχι ἔκατοντάχις, ποτὲ
δὲν θὰ ἐννοήσητε τί ὑποφέρει ἐκεῖνος, ὅσ-
τις γνωρίζεις ὅτι ἡ σημαία του ἔμεινεν ως
τυμῆμα ὀλόκληρον τῆς πατρίδος εἰς τὰς
χειράς τοῦ ἐχθροῦ. Εἶναι ἰδέα ἡτοις τὸν
βασανίζει καὶ ἡτοις δὲν τὸν ἀφίνει πλέον.
"Ἡ σημαία εἶναι ἐκεῖ κατώ, τὴν ἐπῆρχην,
τὴν φυλάττουν ἔκεινοι! "Νύκτα καὶ ἡ-
μέραν τὸ ἐνθυμεῖται . . . καὶ πολλάκις ἀ-
ποθηκεῖται ἐξ αὐτοῦ. Θὰ μὲ ἐρωτήσητε, τι
εἶναι ἡ σημαία, ἐν σύμβολον . . . Τι ση-
μαίνεις ἀν κεῖται ἐδῶ ἢ ἔκει, εἰς μίαν ἐ-
πιθεώρησιν ἢ εἰς μίαν ἀποθέωσιν; Σύμ-
βολον, ἔστω ἀλλὰ ἐν ὅσῳ τὸ ἀνθρώπινον
γένος ἔχει ἀνάγκην νὰ συνδέηται πρὸς
μίαν πίστιν ὑγιεῖ, ἀληθῆ, ἀρρενωπήν, θὰ
ἔχῃ γρείαν τῶν συμβόλων τούτων, ὃν μόνη
ἢ θέα μέχρι μυχίων ἀνακινεῖται ἐν ἡμῖν πάντα
τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα, πᾶν ὅτι μῆς
όδηγει πρὸς τὴν θυσίαν, τὴν αὐταπάρνη-
σιν καὶ τὸ καθῆκον!

Όπόταν ἐλάσσει τοιουτρόπως ὁ λοχα-
γὸς Φουζερέλ ἐσίγχα κατόπιν πάραυτα ὡς
νεαροκαμένος, ὅπερ τῷ ἡτο σύνηθες. Ἡτο
συνήθως μελαγχολικός, ἀπηνδημένος,
σκεπτικός, κεκυρτωμένος ὑπὸ τῶν χρόνων,
καὶ εἰς τὸ μικρὸν καφενεῖσαν τῆς Βερνών
εἰς ὃ μετέβασιν πᾶσαν ἐσπέραν ὅπως ἀνα-